

УЛУУСПУТ ХАҢЫАТЫН ҮБҮЛҮӨЙҮНЭН!

70 СЫЛ

САҢГА ОЛОХ

Чурапчы улуун хаһыата

ХАҢЫАТ 1991 СЫЛ АЛТЫННЫ 15 КҮНҮТЭН ТАХСАР

АХСЫННЫ 6 КҮНЭ, 2001 СЫЛ. ЧЭППИЭР

№ 143 (8738)

ИСТИН ЭБЭРДЭЛЭР!

Улуу олохтоохторо, общественноһа бары күндүтүк саныыр хаһыатпыт "Сага олох" бастагы нүмэргэ тахсыбыта 70 сылын туолуутун бэлэтибит.

"Сага олох" — бу улуу олохтоохторун бүтүүнүнүн хаһыата, кини историгыта улуу историгытын кытта быстыспат ситимнээх. 70 сыл устата бир дойдулаахтарын санааларын этэр трибуналарындан, кинилэр ыһалдараларын, үөрүүлэрин тэтигэ үлэстээнчигинэн буолла, улуу олохун кэрдиис кэмнэрин, күнүсэри олохун тустарынан үгүс кэрэхсэбиллээх матырыйаллары бэчээттээтэ.

Үбүлүөйүнэн сибээстээн хаһыакка араас кэмнэргэ үлэлээбит үтүөхөн дьоммут — Эрилик Эристин, Күн Дьырибинэ, Михаил Дороруурап, Фектист Софронов, Алексей Бродников, редактордар П.Н. Гоголев, Е.А. Макаров, К.Я. Колесов, А.Е. Чичигинаров, типография сэбиэдиссэйдэрэ Г.Г. Кузьмин, П.И. Прокопьев, В.В. Дмитриев уо.д.а. ааптарын бүгүн ахпача санаан аһабыт.

Хаһыат хас биридии нүмэргэ кэмнэргэ тахсарын туһутар журналистар, общественнай корреспонденттар, полиграфисттар күнү-дьылы ахсыбакка үлэлэтэлэр. Улууспут олохун кинигэ өрүттээхтик сыраатар, хоморой, ыдынарыаһаах тыллаах-өстөөх, үтүгэй халыастыбалаах "Сага олох" — кинилэр үлэлэрин түмүгэ.

Хас да колүонэ дьон олохторун аргыһа буолбут таптаалаах хаһыатпыт "Сага олох" 70 сыллаах өрөгөйдөөх үбүлүөйүнэн редакционнай-издательскай холбоһук үлэһиттэрин, урут бу хаһыакка үлэлээбиттэри, общественнай корреспонденттары, улуу бары олохтоохторун истинтик-истинник эбэрдэлибит! "Сага олох" хаһыат сага үйбэ сага олох туруорбут көрдөбүллэринэн сагалы салайтаран үлэлнэбэ дьон эрэлбитин билэ-рэбит.

Улуу Муһаада,
улуу дьаалтата.

□

Убаастабыллаах Чурапчы улуун олохтоохторо!

Саха сиригэр бир кырдыага хаһыата "Сага олох" бастагы нүмэргэ тахсыбыта 70 сылын бэлэтибит. Чахчы норуот трибунатынан буолбут хаһыат ити кэм устатыгар тахсыбыт сүгүкэн уларыһылары — холбоһуктаһыттан саҕалаан уоттаах сэрин сылларын, хоту көһөрүлүү илээтинин, хаһаайыстыбаны чөлүгэр түһэринин, үөрэхтээринин, техникескэй сайдыаны, уларыта тутуу сылларын улуун дьонунун сэргэтинин тэигэ хардылаһан туората, бэйэтин страннчаларыгар алаастаахка суруйан, сырдтан кэлэ. Күн бүгүн "Сага олох" — улуу олохтоохторун арахсыспат аргыстара.

Редакционнай-издательскай холбоһук үлэһиттэрин, общественнай корреспонденттары, улуу бары олохтоохторун "Сага олох" хаһыат 70 сыллаах үбүлүөйүнэн эбэрдэлибит! Сага технология — офсетнай бэчээккэ кирибит улуу хаһыата сагалы ойүгүн-санааны, сагалы тыһынанын үлэлнэбэ, өрөгөйө үрүөбэ дьон алгыһытын этэбит.

СР Правительствотан Бэчээккэ уонна маассабай информация
средстволарыгар департамена,
"Сахаполиграфиздат" ННПК.

Роман ДАНИЛОВ

МАХТАЛЫ ЭТИЭБИҥ!

(Улууспут "Сага олох" ха-
һыатын 70 сылын туолуу-
тугар)

Колсээннээх ыалдытын
Кэмэ суох да буоллун —
Эрэйэн тахсыабын
Эн "Сага олоххун".
Доборун-атаһың
Добуочу да буоллун —
Көһүгүөн суохтаангың,
Көр. "Сага олоххун".

Сонуннаах хоһоһо
Субуллан олордун,
Астыммат буол онно —
Ах "Сага олоххун".

Хас ыалга таптаппыт
Хаан-уруу аргыспыт
Сэттэ уон сыл сиэлэ
Сэгэйэн бу кэллэ.

Сэһэнэ бүппэтэ,
Сэргэхтик мичээрэ,
Кырдыары билбэтэ,
Кырдыактыын сиэттиһэ.
Сагалы тыһанаммыт
"Сага олох" хаһыатпыт
Сэллээбэт айаһын
Сэһээрдэ салгыахтын.

Маанылаах күнүгэр
Махталы этиэбиң,
Күүтэрэр эн дьыбар
Көрсүһэ тиэтэйдин!



САНАЛЫ ТЫЙНАММЫТ "САНА ОЛОХ" ХАЙЛАППЫТ



"Сага олох" редакционной-издательской холбоһук коллектива

САГА ОЛОХ КӨРДӨБҮЛҮНЭН – САНАЛЫ ТЭРИНЭН

"Сага олох" хайлап 70 сыллах үбүлүгүн бэлэстип түстүгү кэнибитин хайлап көрүнөххэ, хаан-уруу хайлаппыт хайа күн тариллаһыттан аспыт үлэ хэрдикэ кэмэрин бэйэтин страницаларыгар хотуулаахтык, дьону-сэргэни түмэ тардан сырдатан кэллэ.

1928 сыллаахха Алдан хайлап күнү көрбүтэ. Ити кэниттэн икки сүл буолан баран, 1930 сыллаахха, бүдүүлэр хайлаптамматара. Билигин хайлаппыт "Социализм суолунан" сүрэхтэнэн 1931 сыллаахха итин эгэр оройуоннары хаан тахсыбыта. 1962 сыллаахха оройуоннар бөдөһөгүлүлэринэн "Сага олох" ааты ылан олох бары болпууосторун күннэтэ болломтоһо тутан, сырдатан кэлбитин хайлап саһарбыт страницалары элэстиплэр.

Сага, XXI-с үйүн көрсө сага технология ситиһилэрин туһанан хайлаппыт компьютер көмөгүнэн

оффеска бөчөөтөнөр буолла. Тас көрүгө, не добооно биллэ сэргэхсипитин, хайлап аармалымыа буолан эрэрин сурутааччыларбыт бэлэтиллэрэ биһискэ, үлэтин сылаар дьонго, үөрүүлээхтик иһиллэр.

Хайлаппыт төрүттэммитэ 70 сылын туолбут күрү-бэллэ түгэнинэн куруук аргас онгостор күндү аармалымыа, күн сирин көрөрүгүтэ куус-кома буолар общественнай корреспондентарбытын, хайлапты үгүс түбүгү көрсөн таһаар "Сага олох" редакционной-издательской холбоһук үлэһиттерин, хайлапты тарбатааччылары, бичүүттэх сыннылаанга олоһор ветераннарбытын итинтик эбэрэллэбит, бары үгүсүйүтүгү, ситиһилэри баһарыбыт.

Г. Г. ПОПОВ,

"Сага олох" хайлап редактора.

ИСТОРИЯТТАН КЫЛҒАСТЫК

1931 сый алтыннан 15 күнүгэр "Чурапчы уонна киһи тула оһорор Амма, Таатта, Алдан Төрдүн оройуоннарын үлэһиттэр илтиһэччилэрин хаһаайсыбаларын, олохторун, үөрэхтэрин партия сүрүн линиятын олохтонон социалистическайды сайыннара-та көмөлөһөргө сыл-соруу туруоруна "Социализм суола" дьон бис хонукка биһирэ тахсар хайлап бастагы нүөмэрэ 2000 экземпляр тиражынан бачээтэнэн тарданмыта. Кэлин ыл-ды оройуоннар бэйэлэрэ тусла хайлаптамматара кэинэ тираж 500 экземплярга тийэ аччатыллыбыта. Онон хайлапты илтиһиргэр дьэри уларса сылдан ааһы буолара.

60-нүс сыллар сагаланыларга социализм тууу кэинэ аста, коммунизм тууу кэинэ кэлэ дьон өйдөбүлүнэн сибэ-эстэн үгүстэр "Социализм суола" дьон ааты эргэритинэн ааһар буолбуттара. Инньэ гынан, 1962 сыллаахха оройуоннар уонна киһилэр хайлаптар холбоһууларыгар хайлап "Сага олох" дьон уларытыллан ааттаммыта.

Бастагы редактордар Петр Николаевич Гоголев (X. 1931 – I. 1935), Степан Афанасьевич Саввин – Күн Дьирбинэ (II – X. 1935), Семен Степанович Яковлев – Эрилик Эристин (XI. 1935 – II. 1936),

Егор Алексеевич Макаров (II. 1936 – IX. 1939), редакцияга улунуу үлэ-лэбэит М.Ф. Догордуров, Р.Е. Захаров уо.д.а. хайлапты дьиннээх үлэһиттэр трибуналарынан оһорорго кыһаммытара.

Селькордар бастагы сүбэ мунньахтарын уурааһар суруллубута: "Кэрэспэдьинэттэр итэҕэни, ситиһинин суруйбуттарын таһынан үчүгэй үлэ үөрүһхтэрин туһананнар хаан мөл-төөбүт үлэ баар сиргэр бараннар чаччы бэйэлэринэн көмөлөһөхтээхтэр уонна суруйбут сэм-эткалар төрдүгэр тир-диллэн дьыала буоларыгар охсуһуохтаахтар" (СС" 1933 с. 11 №-р).

Билигин да хайлап сүрүн активы – общественная корреспонденция. Ол курдук, бастагы общественная корреспонденция Чуралчы сэлэниһэтигэр А.И.Пермиков медицина, П.В.Коркин спорт, Е.М.Каженикина чөл олох, Мугудайтан Е.А.Сперцова сир-майгы, өбүгэ үгэстэрин үөрэтин курдук темалары хото сырдаталлар, Кытаахтан И.П. Пономарев, Соловьевтан А.Е.Макаров уо.д.а. олох оргуйар үөһүтүн сөйбөт сонуннаах суруйууларын рынок усулуобуйатыгар хаһаайнааһын формаларыгар санааларын дьон кырабытык кэтинилэр, кэтэһэллэр.

ААҒААЧЧЫЛАРБЫТ САНААЛАРА

Егор ГАБЫШЕВ – педагогическай үлэ ветерана, бастагы баһынай, бастагы арендатор:

– Мин улуустаагы "Сага олох" хайлапты олус сөбүлээн ааһабын. Бэйэм өссө биһир кэинэ, 1964 сыллаахха, быстах кэинэ корреспондент сулууга сылдьыбытын, хайлапчыт иэтин сүрэхтин сөбүлээн бэрэ-сыстан үлэһитин арангар доруобууабынан сыйыбытара. "Сага олох" ааттын да сага, туох сыга, сонун тахсарын барытын таба сырдатар, пропандаһыт, аччаты итэр хайлап. Манна улууска, республикага ытыллар дьаһаллары сэр-үөрэтиникти проблемаларыгар, экономика болпуу-остарыгар, бэйэни салайыны тыһын суолталах өрүттэригэр сыһаннаах араас информациялар, санаа-атаастаһылар тоһору бэрэллэллэр.

Билигин хайлаппыт атын улуустар киһини кытары тэһээн көрдөххө, тыл-өс өттүнэн, сырдатар тематынан, уопсай да таһынан биһир саамай ордууга буолар. Ити билигин журналистарбыт үрдүк профессиональнай таһынаахтарын туолуулар. Билигин сага технология киһини истин-таһынан өссө тулсубутун

үөрэ көрөбүн. Үөрүүлээх үбүлүгүнэн итинтик истиник эбэрэллэн турар-мын, республикага маддичин дьаһаны иһини күннэ-сылдьар Чуралчы хайлапта 70 сыллаах тэтимин ыһа-тыбатыгар баһарыбын, алгыһыбын!

Людмила ЯКОВЛЕВА – предприниматель:

– Билигин дьон кэргамнит "Сага олох" хайлапты кытары быстыспат ыкса ситимнээх. Ол курдук, эбэбит Марфа Михайловна типографияга бичүүттэх сыннылаан тахсар дьэри 40 сүл устата үлэһиттэ, тэрилтэ ветерана. Онон "бу коллектив интэриһэ – билигин дьон кэргэн интэриһэ" дьон эттэххэ оһон буолбат. Эбэбиттэн сагаланан быһкайаан оһобуттар тийэ хайлаптын олус сөбүлээн ааһабыт. Улууска ытыллар дьаһаллары киһи мантан эрэ билэр, аны хаһаайкаларга аналлаах сүбэлэри, тус бэйэбэр үлэбэр сыһаннаах биллэриилэри эмиз мантан эрэ аһан билэбин.

Хайлап маннайы нүөмэрэ күн сирин көрбүтэ 70 сыллаах үбүлүгүнэн бары үлэһиттэри – редакторы, журналистары, полиграфистары итинтик-истиник эбэрэллэбит!

АХСЫННЫ 23 КҮНЭ – СР ПРЕЗИДЕНИИ БЫЫБАРДЫР КҮН

СР ПРЕЗИДЕНИГЭР КАНДИДАТ
В. В. КОЛМОГОРОВ
БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРДЫН
КӨРСҮНҮҮТЭ

Ахсынны 3 күнүгэр СР Президенигэр кандидат Василий Васильевич Колмогоров Чурапчы улуусун быыбардааччыларынын көрсүстэ. Киһини кытары итэҕэллээх көрсүтүгү: Илан Данилович Черов – Ил Түмэн депутаты, Республика палататын председатели солбуйааччы уонна Ирина Николаевна Бояринова – реабилитационнай киһи директора сылдьытылар.

Болтоноҕо буолбут көрсүтүгү Соловьевтан Хатыыттан сырытылар. Хайахсыкка Чакыртан, Хадаартан, Солтоботтон хыттыны ыллылар. Улуус киһигэр көрсүтүгү народнай театр дьэтигэр буолла. Бу аһытыллы-ыт 3 түмүүгэ барыта 800-чээ киһи кэлбитэ СР Президенигэр кандидат В.В. Колмогоров үлэтин-хамнаһын, киһи республиканы салайар үрдүк дуоһунаска таһылынааһына сайдах үлэһит былааннааһын дьон-сэргэ улаханник итэ-эриһиргирин көрдөрдө.

Көрсүтүгүтэ мустубуттар Василий Васильевич оһонун-дыаһын, үлэтин, программатын кытары ситиһи билэ-тиллэр. Президенигэр кандидаттан уонна киһи итэҕэллээх дьонуттан 200-тэк тахса болпууос ыһытыллан эпирэттэн-нэ. Санааны үлэһиттэ 23 киһи тыл эттэ. Киһилэр В.В. Колмогоров кандидатуратын өйүүлэрин биллэрдилэр, быыбарга ситиһилээхтик кыттан кыайарыгар баһардылар. Болтоно нэһилиэгин быыбардааччылары киһини өйөөн улуус быыбардааччыларыгар ыһыры таһаардылар. Ыһырыны Хайахсыкка ыһытыллыт көрсүтүгү кы-тылаахтара өйөөтүлэр. Кандидат Болтоноҕо сага туту-ла туһар спортзалга, Хайахсыкка истин табаарына А.И.Илларионов аатынан оһуолаа сырытта, Чурапчы сэлэниһэтигэр дьоннору сирэй болпууостарга приемна-а.

В.В.Колмогоров өйүүр улуустаагы штаб.

БОЛТОНО НЭНИЛИЭГИН
БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫН
УЛУУС БАРЫ
БЫЫБАРДААЧЧЫЛАРЫГАР
ЫҢҢЫРЫЛАРА

Ахсынны 23 күнүгэр ытыллар Саха Республикатын Президенин быыбара Россияга да, Сахабыт да сиргэр политическай, социальнай-экономическай белаһыанна-турунтаах буолууга кыһан ситиһиллээх быһытыгар-майгытыгар барар.

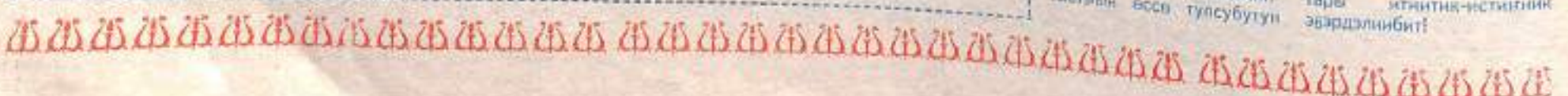
Билигин, Болтоно нэһилиэгин быыбардааччылары, Саха Республикатын Президенин дуоһунаһыгар кандидат, РФ Генеральной Прокурорун бастагы солбуйааччы, билигиттэн төрүттээх В.В.Колмогоров кытта көрсүһэн, киһи программатын истэн уонна дьүүллэһэн баран, улуус бары быыбардааччыларын ЫҢҢЫРАБЫТ:

1. Буолаары туһар Саха Республикатын Президенин быыбарыгар хас биһирди быыбардааччы куолаһа быһаарылаах буоларын тоһору өйдөөн, бары биһир киһи курдук быыбарга кыттаргытыгар.

2. Саха Республикатын Президенин дуоһунаһыгар бары өттүттэн тоһору бэлэмнээх, Россия сага салалтатын кытта биһиргэ үлэһит, киһи ыһар политикаһын олоһо быһааччы киллэрсэ сылдьар Василий Васильевич Колмогоров иһин куолаһыгытыгар.

(Ыһыры Болтоно быыбардааччыларын уопсай мунньахтарынан ахсынны ый 3 күнүгэр ыһылына).

(Матырыйааллар СР Президенигэр кандидат В.В. Колмогоров быыбардыр фондатыттан төлөнүлэр).





1975 сыллаахха оройуоннаабы типографияга Новосибирскаядаабы полиграфической училищаны бүтэрэн үлүс буолан үлэни кэлбипит. Иннокентий Семенович "Сага олох" хаһыакка эппиэттир секретарынан үлэлиирэ. Эппиэттир секретарь хаһыат тылын-өһүн чочуйарын таһынан хас биридди матырынаалы ханан, төһө кээ-

Степан Осипович Алексеевтың биһигини айар үлэ алыһыннарбыта. Редакцияга экономической-социальной отдел сэбиэдиссэинэн үлэлиирбэр кини 1989 сыллаахтан бу отделга сыстан үлэлэспитэ, сунтаһынан сурук отделын сэбиэдиссэйэ этэ.

Осипович редакция биһир сүрүн фигурата, эргийэр киниэ буолара. Сүрүн үлэтин сэргэ элбэх общественнай ноборуускалары түгэрэ, солбуллубат профком председателинэн үлэ-

ЭРКИН КУРДУК ЭРЭНЭР КИҤИВИТ

мэйгэ таһаарары быһаарар. Дьэ, маньаха кини улахан маастар этэ. Ыстаал строкомерын анар илиитигэр быһах курдук тутан килбэчиппитинэн үс хосхо — линотипнайга, наборнайга уонна бэйэтин хоһугар, этэргэ дылы "субуруннаан олоһоро". Бэлэмнээн киллэрэр матырыяаллара экилэ суох ыраас, көннөрүүлэрэ кэрэнилэнэн суруллар авторчуканан дьиннээх каллиграфической бусчарынан чуолкайдик, ырылыччы суруллубут буолаллара. Оттон макета (хаһыат балаһаларын чертёжтаан, былааннаан биэрин) хас биридди линейкатыгар тийэ араас өгнөөх кыраска харандааһынан оңууллубута байта уус-уран айымныга тэҥнээрэ.

Үлэтигэр интернат-оскуолаттан сатыы сылдыгыта даһаны, биридэ эмэ дьон кэнииттэн хойутан кэлбитин өйдөөбөтүн. Күнүс редакциятыгар эбисттирэрэ. Очотооһу хаһыат биридэ эмэ үлэ чааһын кэмгэр бүтүбүнэ улуу дыл, соһуйуу-өмүрү буолара. Онон Иннокентий Семенович биһиги хаһыаптыгар үлэлиир кэмгэр суукка улахан аһарын үлэлиир мээстэтигэр атаарбыта, быһата, редакция-типография дьэстии "иччэ" буолара. Оттон журналист быһытынан араас темаларга суруйбут дирик хорууулаах ыстагыалара, очеркалара мэлдьи ааһаачы биһирэбиллэн очоттон билиһинэ диэри ылаллар. Пенсияга табыстар даһаны, талталаах, өр

үлэлэбит хаһыатынын сибээһин быспат. Билинтин-көрүүтүн, опытын эдэрдэргэ биэрэр, хаһыакка кэмийтэн-кэмгэр ыстагыаларын таһаартарар. Улаханчык эрэнэр киһибитигэр хаһыалыт 70 сылыгар аналлаах кинигини, кини историктын түмүн, суруйан таһаартар дьон көрдөспүлүгүн быһа гыммакка, үбүлүйү көрсө "Чурапчы хаһыата" дьон кинигини оңордо. Кини суолун солоон, "туяаһын хатаран" уола Иннокентий Иннокентьевич биһиги коллектив биһир тутуах үлэһитэ.

ССРС бэчээтин туйгуна И. С. Оксеновы хаһыаптыт үбүлүйүгүн эдэрдалаан туран, кырдыары билим-мэккэ сыты бөрүбүн өссө сыдылааччы сүүрдэн айа-суруйа сылдыргар баһарабыт.

А.СЛЕПЦОВ.

ИСТИН ЭБЭРДЭЛЭР!

Улууствабы "Сага олох" хаһыат бастаах нүөмэрэ тахсыбыта 70 сылың туолуутунан редакционнай-издательской холбоһук бары үлэһиттерин, хаһыат ааһааччыларын ис сүрэхпиттэн, итихтик-истиһик эдэрдэлиһин!

Оройуоннаабы "Социализм суола", кэлин "Сага олох" хаһыат оройуон, улуус олохтоохторун саһаны, бастыны олоххо кылларынга, кэрэни-үчүгэни пропагандалаһынгга, ыччаты үөрэххэ үлүйүгга, нэһилиэнньэни интернациональной тыһынгга истиһик кылларбит кылаатын үрдүктүк сыаналыһыбын.

"Сага олох" хаһыат араас кэмнэргэ үлэлээн аспыт уонна үлэлиир сүлдьүр коллективтара хаһыат коллективнай тэрийээччи, үлэһиттэри, нэһилиэнньэни түмээччи оруолун мэлдьи үрдүктүк туһуларын түмүгэр "Чурапчы улууһа республикага эрэ буолбакка, Россияга тийэ биллэр буолуута Эһиги бэйэбит аналгытын чыстаахтык, үтөө суобастаахтык толороргутун кэрэһэлиир. Ол да иһин Эһиги ааһааччыларгытыгар мэлдьитин "Сага олох" хаһыат саһа нүөмэрэ кэлэрэ күүтүүлээх, кэрэ кэлэ-сэиннээх ылдыт.

Үөрүүлээх түгэниһин туһанан, Эһиги үлэһит коллективкытыгар санаттан-саһа ситиһинилэри, ааһааччыларгытыгар үтүс интернастээх, кэрэхсэбиллээх суруйуулары, дылу-соргуту баһарабын.

Саха Республикатын Президентин дуоһунаһыгар кандидат, Российской Федерация Генеральной Прокурорун бастаах солбуйааччы В. В. КОЛМОГОРОВ.

УТУӨКЭН НАСТАВНИКТЫТ

лээбитэ. Коллектив хас биридди киһитин дьэстээби олоһор-дьаһагар тийэ биллэрэ. Кини ылсыбыт кыра да, улахан да дьыалата, арай, судургу баһаытык ыһсан иһэриттэн сөбөрүм. Ол кини олоххо баай уопуттунан, үлэни-хамнаһы таба былааннарыттан эбит диһин биллэтин.

Сурук үлэтин адыас тулуптата. Командировкатан, муньахтан кэлээт "тардан" кэбиһэрэ. Элбэх

дьону, суруйар тематын билэринэн киниэхэ тэҥнээр журналист аһыах. Степан Осипович билигин Дьоккуускайга бочуоттаах сынньалакка олоһор.

Наставник оңостубут убаастыыр аһа табаарыстытын, кырдыбас журналиһы бүгүн ахтан-саһан ылабыт, хаһыалыт үбүлүйүгүн эдэрдэлиһит!

С.СМИРНИКОВА.



ИСТОРИЯТТАН КЫЛГАСТЫК

"Социализм суола" бастаах тахсарыгар колхозка оройуон батараактары, дьадаһыларын, орто бааһынайдарын 40 эрэ бырыһыаннара кирибит кэмэ этэ. Хаһыат нүөмэртэн нүөмэр аһын колхозтарга саһа техника үлэтин, колхозтар биридди хаһаыстыбалардааһар быдан таһаарылаахтык үлэлиилэрин сээрһиһэрэ. Ол дьон колхозка тардыстыларын күүһүрүүтүгэр улахан олугунак буолбута. Колхозтарга үлэ ордук табыгастаах тэрээһинин, дохуоту ордук кырдыктаахтык үлэрин суолларын, үлэ бастын наһааларын кэспээн уонна олох олоххо кириилэрин күнүстэ пропагандалаан, хаһыат дьиннээх коллективнай тэрийээччи быһытынан билиһинлибит.

Оройуонна культурнай революция өрө көтөүллүүлээхтик барытыгар "Социализм суола" дьоһунаах оруолланмыта. Холобур, 1931 сыллаахха үөрээс суохтары үөрэттэриннэн 1700 киһи кыһылыбыта. Бэйэ оройуонун, нэһилиэгин судургутук өйдөнөр олоһун дьаһаһын уу сахалым кэпсир хаһыат кинилэргэ олус табыгастаах буукубаарынан буолбута.

Ити сылларга редакция литературата күүстэрин холонооччулар түмсэр киһинэринэн буолта. Ол түмсүү айар үлэлэрин утуөкэниэх онкулунан буолбутун туһунан билиһилээх суруйааччылар С.П. Ефремов, В.А.Протодаконов, Кулантай, Г.И.Макаров — Дьуон Дьаһылы, Г.Г.Вешников — Баал Хабырымыс, М.Ф. Догордуров, А.С. Бродников издьи сылаас тыһынан ахталлара.

Редакция үлэтигэр үтүс сылларын А.Е.Чичигина, А.Г.Турантаев, Е.Д.Гуляев, П.С. Попов, П.А.Седалищев, С.В. Эверстов, С.Н. Чичигинаров, Е.Е. Сивцев, С.Ф. Софронов — Феоктист Софронов биэрбиттэрэ.

Уларыта тутуу, рынок саһаланытын сылларыгар хаһыат хаһаыынааһын саһа формаларын: аренда бэдэрээт, чааһынай бас билингэ олоһубут баһынай хаһаыстыбаларын тэриллүүлэрин, дьэс кэргэн экономика, сиргэ сыһыаны, чөл олоһу, спорду, "үтөө дьыалалары", оскуолаарга үөрэти-итин саһа онкулларын, проблемаларын сырдатан кэллэ.

2001 сыл ыам ыйын 5 күнэ (уруккунан Бэчээт күнэ) улуус бэчээтин историктары кэрэ-бэлэс түгэниһин буолар. "Сага олох" хаһыат бу күнүстэн нүөмэрэ аан бастаан офсетнай бэчээтинэн тахсыбыта. Бэчээттээһин саһа технологиятыгар кириһиһэ "GRONHI YK9600" мааркалаах бэчээттир массыына, репродукционнай камера, монтажтыр станок, спектроденситометр мьыллыбыттара. Хаһыат А-2 форматынан тахсар буолла.

Улууска Россия Журналистар союзун чилиһинэ 14 киһи баар. Кэлин үс сылга союз чилиһиннэринэн общественнай корреспонденттар үүнүлэр. Кинилэр ортолоругар: Бахсыттан С.Н. Никитин, Хоптоботтон П.П. Федоров-Сомоё, Чурапчы сэлэниһэтигэр Е.М. Каженикина, О.В. Жиркова. Улууствабы журналистар тэрилтэлэрин кэккэс мээстээс быһааччы үлэлиир сүлдьүр дьонунан салгыы халгыр, кинилэр хаһыат үлэтигэр бэйэлэрин талан ылбыт темаларынан кытталлар.

Республикатаабы Журналистар союзтара сыл аһын ыһтар араас конкурстарыгар журналистар актыыбынайдык кытталлар. Ол курдук, 2000 сыл түмүгүнэн А.М. Слепцов СР Президентин Граны хаһаыынынан, Р.С. Сибирякова журналистская биримийэ уонна С.С. Смирникова В.В. Никифоров-Күлүмүр аатынан анал журналистская бириэмийэ лауреатырынан буолбуттара. Хаһыат тыа хаһаыстыбатын сырдаттыта 2000 сылга республикага икки төгүл бэлэстэммитэ.

КҮЛҮМЭХ

ХАПСЫҤЫЛАР

КҮӨННЭРИТТЭН



"П.Коркин" дьон илии баттаһынаах суруйуулары улуус дьонно-сэргэтэ сэргэ сөбүлүүллэр уонна кэтэһэллэр. Хомойой тылаах-астөөх бу суруйууларга кинилэр улууспут биллиһлээх спортсменна-

рын уонна үтүмэн үгүстүк ытыллар кураһтэһилэр тустарынан сийилин ааһаллар, авторы кытары тэҥэ тустуу саалатыгар олоһор кэрэстэ санааллар.

Платон аналлаах орто үөрэби бүтэрэн Улахан Күөлгэ киномеханигынан ананан үлэлээн эрэр кэмэ этэ. Учутал Н.И. Игнатьев: "Бачча эдэр-сэһэх киһи кинизит апларатын туһааһын эрийэ-эрийэ таах сытаһын, тустууктары биллэрин эрэ бэрт дин, бэйэн даһаны балай да тустубутун, онон, хата, манна буолар кураһтэһилэр тустарынан заметкаларда суруйан хаһыакка ытыла эбиккин, ол ордук дьонно-норуокка туһалаах буолуоба", — дьон мөбө кэрэстэ сүбэлиһэрэ. Платон

сыта-тура толкуйдаан баран, оңостон олоһон бэрт уһунуук сыраллаһан, хаста эмэстэ сого-сото көннөрөн, тустуук, спорт маастара Афанасий Захаров туһунан заметка суруйан хаһыакка ыһтан кэбиспитэ. Итиэнэ... долгуйа-долгуйа кэтэспитэ, маннайгы омунагар хас почта кэллэбин аһын хаһыаты ылан арыйталыһар. Онтуката итэһиннэрэ-эрийди түһэн баран (дьиннэнэн, уонча эрэ хонугунак) өс кирибэх тахсан хаалбыта. Ити 1977 сыллаахха этэ. Дьэ, бу кэмтэн ыла Платон Васильевич улуустаабы "Сага олох" хаһыат биһир саһамай актыыбынай общественнай корреспондентынан буолбута. Үйэ чыспэригэр кэрэстэ таһаартарбыт маты-

рыяаһын барытын бэрт кичэллээхтик тигэн уура сылдыр. Арай ону ситэрэн-хоторон, көрүннэринэн наардаан уонна иһинэ 1960-нүс сыллартан ыла түмүт картотекаһынан байытан биэрэр, спортивнай Чурапчы летоһынын кэрэстэ буолар байта туспа кинигэ тахсын сөп.

"Сага олох" хаһыат 70 сыллаах үбүлүйүгүн биһиги биһир саһамай көхтөөх общественнай корреспондентыты, Россия бочуоттаах кинематографытын Платон Васильевич итихтик-истиһик эдэрдэлиһит, дьэстигэр или-эйин, чэһигин-чэбдик доруобуйаны, дьоллоох-соргулаах олоһу итиэнэ инчэкитин даһаны талталаах хаһыатын кытары ситимин быспатыгар баһарабыт.

Р. СИБИРЯКОВА.

СЫРДЫК ЫРАЛААХ "СЫРДЫК ЫРАЛАР"

Оскуолаа киһи олоһун биһир саһамай көхтөөх уонна инчэки дьыдыбатын быһаарыахтаах кэрдиһи кэмн аһарар. Ол иһин ирдэниһлэр предметтэри уонна тустаах дьаарыктары таһынан оскуолаарга араас сайыннаар куруһуоктар, түмсүүлэр тиһигин быспакка үлэлиһлэр. Д.П. Коркин аатынан Чурапчытаабы интернат-оскуолаага саһа тыһын уонна литературатын учуутала Екатерина Ивановна Осипова салайар "Сырдык ыра" дьон ааттаах аһа түмсүүтэ баар. Манна үөрэниһчилэр төрөөбүт

тыл алыптаах кэрэтин таба туттарга, дьүһүөргэ үөрэниһлэр, бэйэлэрэ айарга холоноллар. Ону сэргэ эдэр корреспондент быһытынан араас информациялары суруйаллар, хаһыатчыт уустук идэтин саһаһын арылаллар. Кэлин сылларга ытыллар буолбут республикатаабы "Амаһос" күрээдэр уонна улуустаабы "Маарыкчааннаабы ааһыларга" мэлдьитин көхтөөхтүк кытталлар.

Бу түмсүүтэ дьаарыктаммыт оболортон үгүстэрэ билигин үрдүк үөрэх кыһатын студенттара. Холобур, Роза

Чепалова журналистикаага, Аля Сидорова, Айта Григорьева эмэ СГУ-га, Евгений Никонев Бүлүүтэри педколледжка төрөөбүт ийэ тыл сүмэтин, омукут сизирин-туомун бэстик баһылыр баһалаах саһа салаатыгар үөрэнэ сыдылаллар.

"Сырдык ыраа" билигин эмэс үгүс оҕо дьаарыктанар. Күнүлэр истэригэр "Сага олох", "Кэскил" хаһыаттарга уонна "Чурапчы" сурунаалга бэчээтэммит айымнылардаах Ира Коркина (9 кыл.) уонна



Костя Осипов бааллар.

Р. НОВИКОВА.

Хаартыскаа: учуутал, түмсүү салайааччыта Е.И. Осипова.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

"Дьэз кэргэн - 2001" республикатаабы конкурска кылабылаабынан тахсан, кылаабынай супер-бириининэн — УАЗ автомашинанын бааралааламмыт Төлөй олохтоохторун Татьяна Афанасьевна уонна Егор Егорович АДАМОВТАР дьэз кэргэнтэрин үлүүс бары дьонун-сэргэтин аатыттан кизн тутта эбэрдэлиибит!

Бөгө тирээтээх, чөл, доруобай олохтоох илээх дьэз кэргэн бэйэтин түөлбөтүгэр, нэһилиэккэ, үлүүска үтүө сабыдыалын эһиги дьэз кэргэн халабуругар көрөбүт. Инникитин дабын общественнай олоххо, үтүө дьаалаларга өрүү маньык актыыбынайдык кыттаргытыгар, дьэз кэргэнник экономикага сайда-үүнэ турарыгар баарабит.

Улуус Мунньаа.
Улуус дьаһалтата.
Улуустаабы дьэз кэргэн отдела.

Убаастабыллаах Татьяна Афанасьевна уонна Егор Егорович АДАМОВТАР!

Эһиги республиката кытылыбыт "Дьэз кэргэн-2001" тыһааһынаах күрээх кыттымы ылан бастабыктынан ис сүрэхтэн эбэрдэлиибит!

Инникитин да нэһилиэккит, үлүүска түстүгүгүр үлэбит-хамнаскыт ситиһилээх буоллун. Тус бэйэригүгүр уонна дьэз кэргэнтэригүгүр үтүө доруобуйаны, дьаалоох-сорулаах олоху баарабит.

Улуустаабы үөрэх управлениета,
үөрэх үлэһитэрин профсоюзун комитета.

Күндү, таптыыр кэргэммин, арабытын, эһэбитин, Чыаптара бөлүөлээн олохтообун ГОГОЛЕВ Федот Ильич "Россия бачыттаах кинематографига" үрдүк ааты ылбыктынан итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Эн билиэх олохто, үлэбэ, дьонно-сэргэбэ сыһыан үтүө халабура буолабын. Күндү килибит, сааһырыны аахсыбакка, кырдыгыга кыайтарбакка, билигин курдук үлэли-хамсы, чүгөс дьонтор бурда-хааха, субаа буолан үөрэ-көтө үлүннүк, дьаалоохтук олоһор-көрөбүт.

Алыс баһа сыланын!
Кэргэнин Татьяна Васильевна, Бүлүүтэн, Депутатскайтан, Дьакуускайтан, Манаттан, Чыаптараттан, Толоонтон оҕолорун, кийинтэрин, күтүөтүн, сиэннэрин.

Билиги дьэз кэргэн аба баһылыктыын, тирэнэр тирээтэтин, тапталлаах кэргэммин, арабытын, Дирин бөлүөлээн олохтообун, Чакыр нэһилиэтин баһылыгын ФИЛИППОВ Иннокентий Афанасьевичи

олорун ортоку омурбанынан итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Сылаас тапталын, билиги түстүгүгүр убаастабыт кыламык итин мунура суох мастанабит. Эбэбэз чэ-гизин-чэбдик доруобуйаны, үлэбэр үрдүк ситиһилэри, эбэбэз, үлэ-бүтүн олоху баарабит.

Кырдыгы-ылдыгы билимнээк, эбэбэс дууһанын, булгурубаат сайаар санаабынан, сорулаах субаанын үтүө халабура буолан үлүүс үлүүлээх күнүн, үлүн уруйдаах олохтон бизн алыыбыт.

Кэргэнин, уолаттарын.

Убаастыыр-ытыктыыр быраалпын, убаабытын ФИЛИППОВ Иннокентий Афанасьевичи 50 сааскын туолар кэрэ-бэлэз күлгүнүн итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Күндү килибитигэр бары үтүөнү, кэрэни, халаан ырааһын, дотор эрэллээгин, доруобуйа кытаанабын, дьаа-соруу толорулун баарабит. Мэлдьи билигин көрө-истэ, субааи-такайа сырыт. Сэттэ уон сааскын ситэи, арыс уон сааскын аһан, токус уон сааскын томтоочу туолан, суус сааскын сүтүүхүгэр көрүс.

Эдэнигин, балыларын, бырааттарын.

Таптыыр кэргэммин, күн-күбүз ийэбитин, тапталлаах эбэбитин, хоту көһөрүлүү кыттылаабын, үлэ ветеранын, доруобуйа харыстабылыгар ар сылаарга үлэбэбиз Чуралчы сэлэниэтигэр олорор ДЬЯЧКОВА Мария Петровна 70 сааскын туолбуккунан ис сүрэхтэн итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Күндү килибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, күн сиргизэр баар бары үлүүбү-кэрэни, сырдыгы, үлүн дьаалоох олоху баарабит. Бары ыллоостатын, түмүү түмүнүн, эрэй эңгэрдэстэтин, дьаа эрэ тохсодун, айы эрэ арыстан дьэз алгыстытын тирээбиз.

Кэргэнин, уолаттарын, кийинтэрин, сиэннэрин.

Күндүтүк саныр, убаастыыр, үтүө-көтө майгынаах иитэчибитин, педагогическай үлэ ветеранын, РФ үөрэтиитин түйүлүн, Чуралчы сэлэниэтин олохтообун Варвара Романовна СИДОРОВА 70 сааскын томтоочу туолбуккунан итиитик, истинник эбэрдэлиибит!

Эн билиги түстүгүгүр кыламыгы, дьаууннаах тыгы-өсүм, субааи үмүбүлүбүт. Бары илпик-такайыт оҕолорун ааттарыттан барса махтал, баһыба тылларын эбэбит.

Өссө үлүннүк дьаалоохтук, доруобуйдык, дьонун-сэргэи, аймахтарын ортокугүр үөрэ-көтө олоһор-көрөбүт.

Чуралчытаабы интернат-оскуоланы 1980 с. бүтэрбиттэр уонна хинилэр учууталлара Л.М. Винокурова.

ОБЪЯВЛЕНИЯ

ПО "КООПОПТОРГ" предлагает с Нижне-Бестяхской торговой базой "Холбос":

Шифер 8-волн. (115x175) — 140 руб.
Радиаторы 7 секц. — 960 руб.
Пакля строительная (1 тюк—50 кг) — 1275 руб.
ДСП (1,83x2,44) — 395 руб.
ДВП (1,7x2,75) — 102 руб.
Гвозди строительные за 1 кг — 17 руб.
Электр. провод, кабель за 1 кг — 4 руб. 50 коп.
Лист стальной (1,2x2,5) — 350 руб.
Лист оцинков. (1,2x2,5) — 450 руб.
Краска эмаль за 1 кг — от 52 руб.
Консервы овощные (борщ, щи, солянка, рассольник, салаты) — 12 руб.

Повидло в ассортименте — 18 руб.
Молоко сухое за 1 кг — 70 руб.
Говядина, свинина тушеные — 20 руб.
Молоко сгущенное — 15 руб.
Порошки стиральные — от 9 руб. 60 коп.
Газ. вода (г. Новосибирск) — 1,5 л—8 руб. 50 коп.
Вода минеральная 1,5 л — от 13 руб.
Линолеум на теплой основе (1 рулон—13,5 пог. м)—2112 руб.

Возможен бартер на строительные товары говядиной по цене 65 руб. за 1 кг, жеребятиной по цене 80 руб. за 1 кг.

Наш адрес: п. Нижний Бестях, ул. Ленина, 40. Тел. 27-785.

СХПК "Чурапча" реализует оптом со склада следующие продукты Нерюнгринского пищекомбината (кг/руб.):

1. Газированные воды в ассортименте (1,5 л):

Апельсиновый — 11-30
Буратино — 11-30
Лимонад — 11-30
Экстра-ситро — 11-70
Крем-сода — 11-00

2. Пряники:

"Любимые" — 26-00

"Симферопольские" — 26-00

3. Баранки "Черкизовские" — 26-47

4. Сушки "Молочные" — 24-90

5. Макароны изделия — 17-27

Оплата наличными.
Контактный телефон: 41-308, спросить отдел сбыта.

УБААСТАБЫЛЛААХ БЫЫБАРДААЧЧЫЛАР!

Саха Республикатын Президентигэр кандидат.

РФ Генеральной Прокурорун

бастабын оолбуулаачы

Василий Васильевич

КОСМОГОРОВ

көбүлүүр бөлөкү Чурапча сэлэниэтигэр

Чураччытаабы потребобщество

хотуоратыгар үлэлирин ийгэниэрэбит.

Телефон 41-775.

Көбүлүүр бөлөх.

(Биллэрини ОР Президентигэр кандидат В.В. Космогоров быһаардыыр фидатыттан таланы).

БИЛЛЭРИИЛЭР

Бахсы орто оскуолата төрүтүмүтэ 90 сылык туолар бүдүлүүн бэлэтээһингэ ахсынны ый 15 күнүгэр бу оскуолаа үөрэммит дьону, үлэбэбиз учууталлары, үлэһиттэри кэлэн ылдыгытыгыгар ыгырабыт.

Актыыларгытын, хаартыскаларытын ытаргытыгар эбэтэр ийде кэлэргитигэр көрдөһөбүт.

Тэрийэр комиссия.

Ахсынны 6 күнүттэн Чураччы сэлэниэтигэр бэйдэ ылдыар ыттары өлөрүү сааланаар. Ыты бас билээччилэр иттарытын баайталаан.

Баайлыбатах ыттар өлөрүлүнэхтэринэ эппиэти-эни сүкүлэпит.

Улуустаабы дьэз-уот, коммунальнай хаһаайыстыба управлениета.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Пользуйтесь услугами такси (микроавтобус) по маршруту Чурапча — Якутск — Чурапча ежедневно.

И другими автоуслугами.

Тел. 42-295.

Редактор ПОПОВ Г.Г.
ААДЫРЫСЫТ: 678070, Чураччы сэл.
Кара Марк уул. 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫТ:
редактор — 41-332, отделар — 41-265.
E-mail: salaoloh@churapchaku

Хаһыаты тэрийээччилэр: Саха Республикатын Правительствота, улуус дьаһалтата, редакция Хаһыат сахалык тылынан онтуорунуука, чэппиэргэ, субуотада тахсар.
Хаһыат индекс: 54907

"Сага олох" редакционнай-наделательскай холбоһук. Оффетнай бөлүөт.
Сахаанын №-ро 143. Тираж 2007. 05.12.2001 с. бачаарка барынына.

ДОРОГИЕ ПОКУПАТЕЛИ!

Поздравляем Вас с наступающим 2002 годом! Желаем всем удачи и счастья!

Приглашаем Вас посетить магазин "Бонтур". У нас новые поступления товаров из городов Новосибирска, Хабаровска, Владивостока и Пензенской: мягкая мебель — 2 фасада, кухонные гарнитуры — расцветки разные, кресла для подростков, прихожки, холодильники разных марок, стиральные машины (Япония, Россия), видеокамеры, аудиомассажеры, магнитофоны, музыкальные центры, кофоды, тунбы лед теделизор, обеденные зоны, журнальные и компьютерные столы с выкатной тумбой. Большой выбор спетильника, электротаваров, люстр и новогедных украшений, керуши для елок, гирлянд, елок разных фасонов и многое другое.

К сведениям организаций: собираем заказы на новогодние подарки.

Поехали наш магазин! Вы не пожалеете о времени, проведенном с нами.

Наш адрес: с. Чурапча, ул. Октябрьская, 57, магазин "Бонтур". Тел. 41-416.

ВАШЕМУ ВНИМАНИЮ!

Продается компьютеры Pentium III-800, Celeron-800 (системный блок, клавиатура, мышь, коврик для мыши, комплект мультимедиа, 15 дюймовый монитор). По вашему желанию возможна комплектация цветным или лазерным принтером. Гарантийное обслуживание в течение 1 года. Также имеются в продаже бумага А4, термобумага для факса, дискеты, тонера, картриджи, комплектующие к компьютерам и копировальным аппаратам.

Принимаем заказы на компьютеры, принтеры, копировальные аппараты. Возможен подбор конфигурации по вашему желанию.

Ремонтируем компьютеры и копировальные аппараты. Заправляем картриджи.

ЧП Старостин Ф.М., тел. 41-598, 42-262.

БИИГИ ӨНӨБҮТҮНЭН ТУҔАНЫН!

Күн ахсын Чураччы — Дьакуускай — Чураччы маршрутунан дьону таһабын. Тел. 42-327.

Күн ахсын Чураччы — Дьакуускай — Чураччы маршрутунан дьону таһабыт. Тел. 41-266.

Күн айы Чураччы — Дьакуускай — Чураччы маршрутунан дьону таһабыт. Билсэр телефоннарыт: 41-428 (Чураччыга), 26-27-34 (Дьакуускайга).

АТЫЛЫБЫТ

1996 сыллаах ВАЗ-21213 ("Нива") автомашинаны. Билсэр тел. 41-496.

1996 сыллаах, үчүгэй туруктаах УАЗ ("Охотник") автомашинаны. Эбэтэр дьэбэз атаһаһабыт. Билсэр тел. 25-309.

АТЫЛАҔАБЫТ

Бизс тонна оту. Чураччы сэл. Октябрьская уул. 57 №-гэр эбэтэр 41-416 телефонна билсэрэгитигэр.

Хаһыат аныгыскы нүөмэрэ ахсынны ый 13 күнүгэр, чэппиэргэ, тахсыада.

Тыыл, үлэ ветерана, хоту көһөрүлүү кыттылааба, Алабар нэһилиэтин олохтооҕо

ОКОНЕШНИКОВА Александра Яковлевна уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн хаһыгар Пестрякова Анна Федоровнада, күтүөтүгэр, сиэннэригэр, оҕолоругар дириг кутурбаммын тирээбиз. Чураччытан А.Е.Дьячкова.

Убаастыыр бииргэ үлэбэбиз табаарыспыт, тэрилтабыт суоплара

ИВАНОВ Савелий Иванович

эдэр сааһыгар хомотолоохтук өлбүтүнэн эдэнигэр, кэргэнигэр, оҕолоругар дириг кутурбаммын тирээбиз.

Чураччытаабы суолу өрөмүөннүүр-көрөр ГУП суоппардара.

Үлэ ветерана, Болугур нэһилиэтин олохтооҕо

ПЕТРОВ Дмитрий Ильич

уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар дириг кутурбаммын тирээбиз.

Кытаанахтан К.Д. Андреев.

Автор суругар этиллэр сыһа редакция позициятыгар ээлдэн сөн түбөһөр буолбатах. Сурукка таһаалар тахчылар кыргыстаахтарыгар эппиэтиэһин автор тус байлаһа сүгэр.